

Kanadai Magyar Újság
 Kanada és az angol nyelvű lapok közötti legelső magyar lap.
 Helyi elosztás: 33.00
 Külföldi elosztás: 3.60
 Winnipeg, Man. 294 Main Street

Kanadai Magyar Újság

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Újság is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the Empire.
 Printed every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 294 Main Street
 Winnipeg, Man.

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

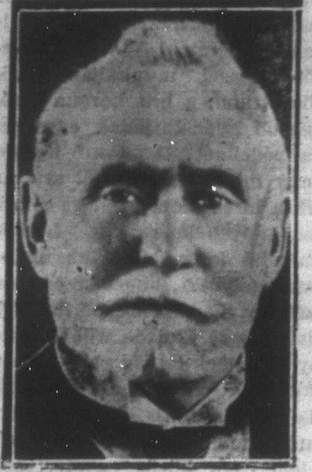
VOL. VI ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. SZEPTEMBER 14. SZOMBAT

NO. 37. SZÁM

THE MILLERAND LETTER

(Continued)
 It was in this spirit that, disregarding the covering letter, the frontiers were fixed all along the line. The Hungarian-Czechoslovak Frontier Delimitation Commission declared, when the Hungarian Commissioners referred to the Millerand letter, that "the Commissioners of the Chief Allied Powers do not propose to discuss the Covering Letter, which has not been officially brought to their notice." The ethnographical situation was entirely ignored and only economic and strategic considerations were taken into account, so that along the Czechoslovak, Roumanian and Yugoslav frontiers only a few tracts of some square kilometres with a few hundred inhabitants were restored to Hungary.

SENATOR RAOUL DANDURAND az elnyomott magyar kisebbségek igazgatójának tántoríthatatlan szószólója, aki a Népszövetség múlt heti ülésén mint Kanada megbízottja, az angol társországok közül elsőnek ismertette a hági békebiróságot.

The only territory where, a year and a half later, — that is, after the Peace Treaty was signed — a plebiscite was taken, the city of Sopron and its environs, was overwhelmingly in favour of Hungary proving the unsoundness of the contention that an appeal to the population would not lead to any result materially different from view entertained by the Powers in Paris.

Kilencven dollárnyi árut vásárol minden kanadai az Egyesültektől

A legutóbb lezárt kivitt és behozatali adatok érdekes fényt vetnek Kanada gazdasági viszonyaira és megállapítják, hogy az Egyesült Államokból való árubehozatal sokkal nagyobb arányokban nőtt, mint Kanada kivitele. Ugyanis, míg egy esztendővel ezelőtt minden kanadai lakosra 16 dollár értékű amerikai áru esett, ez az összeg az idén \$89,50-re emelkedett, amennyiben az évi behozatal teljes összege 895 millió dollárnál is többre rug.

How unjust were the new frontiers is best seen if we apply the principles laid down in M. Millerand's Covering Letter to the procedure followed by the Delimitation Commissions. We have already quoted a passage in this letter which said that the different races in Central Europe are so interwoven as to render it almost impossible to fix an ethnographic frontier. But this fact, though indubitable, should not have led to an entire disregard of ethnographic conditions when the Hungarian frontier was fixed, — on the contrary, in districts where Hungarians live unmixed with other races as for example within the so-called "Rothermere Frontier" the principle of nationality and self-determination should have been made to prevail over economic and strategic considerations. Even if the peacemakers were compelled to transfer Hungarian lands, there was no reason why they should have transferred also large tracts of territory which were in no sense "leaves" and were not surrounded by other nationalities. It seems that in his ignorance Millerand believed that only Hungarian lands, that is to say, areas surrounded by other nationalities were taken from Hungary; yet the territory which Lord Rothermere demands back includes no such "leaves" but is, all of it, populated by Hungarians and lies along the frontiers of present-day Hungary.

Lemondott a liberális kormány Saskatchewanban

Múlt pénteken Gardiner miniszterelnök, a liberális kormány vezére átadta Newlands saskatchewanai kormányzó kezébe lemondását, amelyet a kormányzó el is fogadott és azonnal megbizta Anderson konzervatív pártvezért a kormányalakítással.

The French Premier's Covering Letter closed with the following concluding phrase: "As to the issue of Magyar population passing under another sovereignty, the Treaties for the Protection of Minorities already signed by Roumania and the Serb-Croat-Slovene State and ratified by Czechoslovakia guarantee their entire safeguarding."

MEGRÖVIDÍTİK A GYORSVONATOK MENÉTIDEJÉT

Miután mindkét vasúttársaság az utóbbi időben annyira rendbehozta fővonalain a pályát, hogy a szakértők véleménye szerint nagyobb sebességgel lehet járatokat a biztonsággal lehet járatni, a legkezelebb kereken 12 órával fogják megrövidíteni a gyorsvonatok menetidejét Montréal és Vancouver között.

In our next issue, we shall describe how these succession States have fulfilled this primary obligation.

„A legnagyobb magyar nap Londonban...”

ROTHERMERE LORD TAVIRATBAN ODVÖZOLTE AZ OHAZÁT A MAGYAR CSERKÉSZÉK LONDONI SZENT ISTVÁN ÖNNEPE ALKALMABÓL

Az Angliában tartózkodó magyar nemesek, EMÍ lovasserezők haladnak, hogy utat biztosítsanak számukra. A White-Hallon lefelé a legfőbb hivatalok palotái közt vonultak el a lord küldött értesítést az óhazai magyarságnak, a következő táviratban:
 — A Szent Istvánnap alkalmából a Szent György-katedrálisan tartott ünnepi istentiszteletéről, amelyen részt vett az a nyolcszáz derék magyar cserkészifjú, akiket bízkeséggel látott vendégeimül Londonban. Magasan szárnyalt a cserkészek kara, amikor a magyar himnusz énekelte és hangjuk valósággal betöltötte a hatalmas székelyházat. S amikor ezt hallgattam, mélyebb meggyőződéséremem, mint bármikor, hogy Magyarországnak jövője tele van reménységgel. E nagyszerűen fejlődő ifjúság biztos záloga annak, hogy az ország és jogos nemzeti egysége helyreáll.

— Igazságot Magyarországnak — ez kell, hogy a nemzetek közt béke egyik első következménye legyen és diadala vigye, a testvériség amaz új szellemét, amelyet a magyar cserkészifjak londoni látogatása is megerősített. Ez volt mindaddig Magyarországnak legnagyobb napja Londonban.

A nap elárasztotta fényével a cserkészek színpompás zászlóit, amelyekről gyászfények csüngtek alá, az elvesztett országrészekre való emlékezéssel. E nyolcszáz nagyzerű fiu mente a világ legnagyobb városának szívében a magyar ifjúság kiválótlóságának megnyilatkozása volt a londoni polgár számára. Nagy néptömeg szegélyezte útjukat, hogy lássa elvonulni a barátságos országban.

Amerikába jön a verhetetlen magyar vízipólócsapat

A Klebelsberg-kupáért Budapesten lefolyt vízipóló torna, amelyen a világ legjobb vízipólócsapatai vettek részt, világraszóló sikert és dicsőséget hozott a magyar sportnak.

Magyarország csapata győnyörű küzdelmek során sorra legyőzte ellenfeleit s nagy fölényűvel bizonyította be, hogy vízipólóban a világ minden nemzetét fölött áll.

A magyar fiúk ragyogó győzelemsorozata a következő: Németországot 7:1, Svédországot 7:0, Belgiumot 7:1, Franciaországot 10:6, Angliát 9:3 arány-

Japan is kanadai búzát vásárol

Amit előrelátó tudóok már régen megjósoltak, a jelek szerint egyáltalán hamarosan valóra válik, amennyiben a sárga faj is mindjobban eltér a kizárólagos rizsfogyasztástól, hogy a gabonaművelők adjon helyet. A Csendes óceán nyugati partjainak urai, a szorgalmas japánok mind több és több kanadai búzát vásárolnak és máris megkezdtek a legmodernebb óriási rendszerek követeleményeinek megfelelően átépíteni malomiparukat.

NAGY KELETJE VAN A KELETI HOLSTEINEKNEK

Ontário állattenyésztői fámét bírásként lehetnek arra, hogy a Délafrikába, Kínába és Japánba szállított fajtehene után legutóbb az Egyesült Államok nyolc államának tejjáadásai vásárolták törzskönyvezett Holsteine teheneiket, amelyek tudvalevőleg hiteles tulajdonságukról ismeretesek.

AUSZTRIA BELÉP A KISANTANTBA?

Az osztrák szövetségi kancellár és Benes külügyminiszter találkozásához a Narodni Politika című napilap megjegyzi, hogy az jelentékenyen hozzájárulhat a két állam közötti jóviszony továbbfejlesztéséhez. Ausztriának létkérdése, a szoros barátság a csehekkel. Az egyik oldalról Olaszországtól kell félnie Ausztriának, a másik oldalról Magyarországtól a Burgenland miatt. A Csehszlovákia és Jugoszlávia felé vezető utakat biztosítani kell a maga számára. Ausztria-nem formal garanciákat kér Csehszlovágtól, hanem a közös érdekek alapján együtt akar érezni és együttműködni a kisantanttal.

Jó kertészek a magyar asszonyok

A magyar asszonyok kertésztevékenységét megbecsülik egész Kanadaszerte és sokat jelent már az a tény is, hogy a nagy Dominion legnagyobb állami faiskolája, gyümölcsös és kertésze, az Indian Head Forestry Farm is a Torontóból bevándorolt magyar asszonyok gondjára bízza mindazon terményeit, amelyeknek művelése szakértelmet kíván.

VIZREBOCSATOTTAK AZ ELSŐ KANADAI MOTORHAJÓT

A napokban indult felavatott útjára a Grainmotor nevű gabonaszállító hajó, mely arról nevezetes, hogy ez az első olyan Diesel motorral hajtott hajó, amelyet Kanadában építettek kanadai munkásokkal. Kereken 800 lóerős nyersolajmotor hajtja a 250 láb hosszú acélhajót, mely mintegy 100,000 bushel buza befogadására alkalmas. A 3,000 tonnás Grainmotor Port Colborne és Montreal között fog közlekedni.

PUSZTA KÉZZEL AGYON-ÜTÖTTE A MOSTOHAJÁT

A yorktoni csendőrség letartóztatta Gilchuk, Calder környékbeli farmert, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy 6 gyilkolta meg mostohaanyját, akit ősz Magyarországtól a Burgenland miatt. A Csehszlovákia és Jugoszlávia felé vezető utakat biztosítani kell a maga számára. Ausztria-nem formal garanciákat kér Csehszlovágtól, hanem a közös érdekek alapján együtt akar érezni és együttműködni a kisantanttal.

LEGUJABB HIREK

MONTREAL KELLŐS KÖZEPÉN ALARCOS RABLÓK támadtak meg egy autót, amelyben a heti fizetéseket vitték. A banditák a nagy forgalom ellenére úgy eltűntek a \$9,600-t kitevő zsákmánnyal, mint a kámfor. A rendőrgyölközés nyomát később meg is találták az elhagyott autóban, a rablókat azonban még nem tudták elfogni.

MEGNYERTÉK AZ ANGOLOK A SCHNEIDER KUPAT, amelyet a leggyorsabb repülő űrvezető biznak minden esztendőben. Míg ezelőtt 16 évvel 45 mérföld óránkénti sebességet ért el a győztes, az idén Atcherley angol repülőbizt 332 és fél mérföld, azaz 535 kilométer óránkénti sebességgel megdöntötte minden eddigi világrekordot. Ha ezt a sebességet vesszük számításba a kereskedelmi repülőforgalomban, úgy Ottawa 10, India 15 és Ausztrália 30 óra járásra lesz csak az angol birodalom fővárosától.

NYOLCVAN ISKOLÁSGYERMEK FULLADT A TENGERBE Finnország Tammerfors kikötője mellett, amikor a szomszéd község felé indult Juru gőzöt felfordították a nagy vihar által magára korbácsoló hullámok. Noha a mentőcsónakok legelőbbje elmerült, a hajó 120 utasa közül ötvenet mégis sikerült megmenteni. Alig tíz nappal ezelőtt a californiai partok mellett süllyedt el egy öreg gőzös és 78 áldozatot vitt magával a tenger fenekére.

LETARTÓZTATTÁK HYNDMAN HELYETTES ALLAMTITKART, aki legutóbb az ottawai pénzügyminisztériumban teljesített szolgálatot. Hosszas nyomozás után tereledött rá a gyanu, hogy 1923-ban, amikor a hadikölcsönkötésvezető bizottság vezetője volt, kereken \$4,000,000 értékű kötvényt sikkasztott el az állam tulajdonából. A teljesen megtört államhivatalnok ügyének főtárgyalását ügyvédje kérésére péntekről csütörtökre tették át, miután péntek szeptember 13-ra esik, ami a babonások előtt szerencsétlen napot jelent.

MEGKÓSTOLTA A MEDVE

British Columbia egyik őserdőjében vad szonban meg akart győzödni arben csupán emberfeletti ősfegyelmével tudta megmenteni életét. Hu és előbb leharapta egyik újat, majd azbes vanouveri illetőségű mérnök, aki az egyik bányavállalat megbízásából járta be az elhagyott Ooltha tó vidékét. Hughes mérnök az utolsó percben vette észre a medvét, amint kora hajnalban bekukkantott a rána ajtaján.

Csak nagysokára találták meg az eszméletlenül fetengő mérnököt a társai és szállították kórházba. Szerencsére a medve nem lehetett nagyon éhes, különben hamarosan végzett volna a mérnökkel, akinek az életét gondos ápolással meg fogják menteni.

MEGHÁLT BENEDEK ELEK, a magyar nép és a gyermekvilág nagy menendője, aki az udvarhelymegyei Klebancban töltötte utolsó éveit. A váratlan csapást és neje nem tudta elviselni és megmérgezte magát.